

TAPOLCZAI LAPOK

EZELEŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÖWY B.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések árszabály szerint.
Nyílt-tér sora 1 korona.

Gazdasági munkabeosztás.

Péter-Pál hónapjában vagyunk. A cár hadiparancsa szerint ebben a hónapban kellene a kozákoknak végigszárguldanai a magyar alföldön, ebben a hónapban kellene fölturni az orosz ágyuknak a magyar vetéseket. A magyarok Istene azonban velünk van. A cár seregei messzebb vannak attól, hogy elpusztítsák mezőinket, mint valaha. Az orosz gőzhenger visszafelé gördül Galiciában. Ugy lehet, hogy mire a magyar kalásztengerek fölött peng a kasza, katasztrófa éri a rettenetes gőzhengert s még Péter-Pál előtt megadják neki a kegyelemdőfést a vitéz német s magyar seregek támadásai.

A Gondviselés kegyelme s vitéz seregeink hősiessége folytán ma újra az a helyzet, hogy a visszamaradt földművelő nép minden gondját a mezőre irányíthatja s előkészülhet a pár hét múlva meginduló aratásra.

A kasza jegyében folyik a mezőgazdasági mozgalmak minden mozzanata, a földművelő szervezetek minden lépése, mert egy egész nemzet élete, sőt ennél több, egy szent világszövetség, az igazság diadala függ attól, hogy a magyar rónákon az aratás sikerrel zajlik le. A tavaszi munkálatok megkezdődtek. A kezdő operációk, hogy katonai nyelven szóljunk, kitűnően sikerültek. A tavaszi munkálatok — hála a derék földművelő nép erőneinek — általánosságban pompás sikerrel jártak. A munka azonban most ért a legnehezebb feladathoz. Az aratás meg a tavaszi munkáknál is jobban időhöz kötött. Itt egy napi késedelem is rengeteg veszteséget jelent. Nincs idő halogatásra. De ha ezt a feladatot sikerül megoldani, mezőgazdasági hadjáratunkat diadallal fejezzük be s nagyban hozzájárulunk a katonai hadjárat győzelmes befejezéséhez.

Vidékünk több irányu, de speciális gazdasági viszonyainál fogva is, sok munka vár a folyó és jövő hónapban elvégzésre. Gazdasági évünk ez ideig igen jónak ígérkezik, amelynek további sikeres biztosítása — az elemi csapások elkerülésével — a kellő időben elvégzendő munkateljesítéstől függ. Dicséret illeti gazdálkodó népünket, hogy eddig minden munka a legszebb rendben folyt. Ámde az aratás, kaszálás stb. stb. munkák annyira összetorlódnak, hogy még normális időben is megkétszerezett szorgalmat és kitartást kíván a gazdától, annál súlyosabb a helyzet most, midőn sok munkaerő távol az otthonától a harctéren teljesít hazafias kötelességet. A munkáshiányt tehát

pótolni kell, még nincs későn. Gondoskodni kell a tizenkettedik órában is kellő munkaerőről. Erre pedig kedvező alkalom a hadifoglyok kérelmezése. Ismeretes a községi és körjegyzők előtt a módzat, hogy miként kell azokat kérelmezni. Azt hisszük, hogy alig van járásunkban nagyobb község, amelyben legalább harminc hadifoglyot, akiket oly kedvező feltételek mellett nyerhetünk, ne tudnók foglalkoztatni; okos beosztás mellett így nem lesz a végzendő gazdasági munkákban semmi fennakadás.

Az eddigi tapasztalatok szerint a hadifoglyok igen készséges, szorgalmas munkások. Kérelmezésük, illetőleg alkalmaztatásuk oly csekély áldozatot kíván a gazdától, mert hisz ellátási költségét megtérítik, hogy alig lehet kétségünk, hogy a községek igénybe ne vegyék, már t. i. ott, ahol munkáshiány várható. De meg azok igénybevételével megszűnik az a jogtalan és felháborító magas napibér, amelyet most a megszorult gazda fizetni kénytelen. Valóságos zsarolás az; hisz semmi sem teszi indokoltá, hogy rövid idő alatt háromszoros napibért fizessen a gazda, csak azért, hogy munkája kissé összegyűlt; hiszen a legjobb termés mellett sem bírja el ezt a magas napibért a gazdaság.

Már is érezhető a hadifoglyok alkalmazása a napszambérből, de azonnal normális lesz az, ha ott, ahol szűkség van több munkaerőre, hadifoglyokat kérelmeznek a községek. Még van idő az aratás idejéig, most kérelmezzük azokat, nehogy napszámzsarolóknak legyenek gazdáink kitéve.

Átok Angliára.

Három ország népe egy lélekkel kiált:
Verje meg az Isten a gonosz Angliát,
Zudítsa fejére mindazt a sok rosszat,
Amit csak angolok más népnek okoztak.
Verje meg, büntesse, ahogyan csak tudja,
Ne legyen jövője, csak dicsélen múltja,
Ne beszéljen róla majd mást a történet:
Anglia volt, de nincs, mert rossz utra tévedt,
Barátaid azért vitte ellenére,
Hogy neki használjon mindkettőnek vére, —
Nem a saját bőrét hordta a vásárra,
Azert mindig olcsó volt annak az ára.
Gonosz! Neked egy volt barát vagy ellenség,
Csakhogy a serpenyőt javadra billentsék.
Bibliát kínálva az egyik kezeddél
Néztél, másikkal a zsebből mit vehetsz el.
Sok száz éveken át ástad már a vermet,
Gyűjtötted a mérget, melyet hazád termelt
Frígyes társad teste és lelke számára,
Hogy legjobbjik része legyen ezek ára,
De mely vermet ástál, magad hullasz bele,
Világuralmadnak hűlt lesz most a helye.
Beetted a borjut csörgő kigyó módra,
S védtelen ver agyon most a német botja.
Ne találj nyugalmat sem völgyön, sem hegyen,
Háziállatod csak döggeselelyű legyen,
Májadat ez egye, szivedet ez vájja,
Ezer évig tartson halálad órája,

Szemed előtt álljon folyton egy bitófa,
Sok nagy bűneidet ezen lásd felróva, —
Skorpióvá legyen imádott aranyod
S akkor sebezzen, ha csókolni akarod.
Legtöbb örömed közt huhogjon a bagoly,
Hogy koldus módjára pusztulsz el valahol.
Kímélje a tenger tengernyi hajódat,
Hadd pusztítsa el majd a német hajóhad.
Hires flottád nem más, pöffeszkedő béka,
Pukkasszák meg derék német U-k derékba.
Lányaid erényét az utca dicsérje,
A nyíltól kérj erőt fiad szívébe, —
Mérgek sebedet a vipera nyalja,
Ne apadjon soha könnyeid patakja.
Zöld mező helyett csak száraz avart nézhess,
Virág s gyümölcs helyett tövisben légy részes.
Hol bizton számítsz öröme, mosolyra,
Ott tatongjon rád a nilusi szörny torka.
S legnagyobb kinokat az okozzon neked,
Ha felébred alvó lelkiismereted
S látod, hogy a romlást, mi fejedre szakad,
Nem okozta senki más, csupán te magad,
Irigység, kapzsiság, hatalmi örület,
Amelyek betöltik agyadat s szivedet.

Istenem, teljesítsd ez egyszer, mit kérünk,
Sujtó ostorodat add kezünkbe nekünk
S aki leigázta, szekerébe fogta
Ártatlan népeknek millióit sorba,
Maga kerüljön most a rud mellé végre,
Verejtékkel vegyest hulljon porba vére
S a győző bilincset tehesse fel rája
A kerek nagy világ első katonája!

Három ország népe egy lélekkel kiált:
Verje meg az Isten a gonosz Angliát!

TAPOLCZA, XXI.

Egy 1848—49-iki honvéd hattyudala

— 1915. —

Hol Kárpátok meredek ormán
Keresztül jött Árpád apánk,
S birtokba vette ezt a tejjel
És mézzel folyó szép hazát,

Ma muszka hordák számlálhatatlan
Tömege kél áttörni rajt,
Hogy lesöpörje földszinéről
Az utjában álló magyart...

Ismét új próba előtt áll a
Magyar honvéd, mint egyszer állt.
Ismét szembekerült egymással
A Dávid meg a Góliát.

Csak hadd jöjjön, ha kedve tartja.
Régen tudjuk, hogy mit akar.
Tudja meg ő is minden ellenségünk,
Hogy nebánsvirág a magyar.

A szabadság katonájának
Égi villám a fegyvere.
Nem fél, hogy őt a szolgaságnak
Járomereje törje le.

Ő, ki a jog, az egyenlőség,
Testvériség és szeretet,
Igaz lelkében egyesíté
É földön élő sziveket.

Mely földért minden pillanatban
Meghalunk egy szálíg, ha kell,
Honszerelmünk e látatúzen
Ellenségünk pusztul csak el.

Mert a magyarnak élni kell még,
Jó nemzedékre nemzedék.
Mig csak önzetlen szeretetben
Szolgálja igaz Istenét!

Á. F.

Levél a háboruról.

Loránt László zászlós, ki a Linsingen-hadsereggel veszi ki részét a háboru szépségeiből és szomorúságaiból, fáradalmaiból és a győzelem örömeiből, az alábbi levelet írta haza Tapolczára szüleihez:

Stinova Vízne-nél építettük a vasuti hidat, amelyik a Stryj folyó egy mellékfolyója felett vezet el és melyet az oroszok roppant gondossággal röpitettek a levegőbe, hogy a Stryj-ben vezető vasuti vonalat egyelőre használhatatlanná tegyék. A legénység a hid mellett táborozott sátrakban, mi pedig a faluban kb. 2 kilométerre a hidtól. Egyszer éjjel 6 szuronyos Wache rohan be hozzánk, hogy azonnal keljünk fel, az oroszok áttörték a frontot, a kozákokat a falu melletti erdő szélén már látták is. Persze nem maradt más hátra, mint amilyen gyorsan lehet, a Kompanihoz menni. A koffereket elvinni nem lehet, mert a tisztiszolgák csak a legszükségesebbeket bírják el. A főhadnagy sürgetett már bennünket, de a háts lovak nem jöttek meg elő. A doktorunkkal ott maradtunk, a többiek pedig elmentek. Megjegyzem, hogy a lövészárkok kb. 3 km-re voltak, mint most pontosan megtudtuk. Roppant izgalmas volt. A faluban lévő train és sanitécek már futottak, mindenfelé a németek és a mi posztjaink álltak. Az ágyuk 1 km-re tőlünk állottak és a fegyver és gépfegyverlövésük úgy hallatszottak, mintha mellettünk lőttek volna. Shrapnelek és világitó golyók szikráztak, szóval szép volt. Mondtam a dokornak most mindjárt látunk muszkát s mikor előhozták lovaikat, szép lassan lövésre készen tartott karabéllyal ballagtunk a század felé. Közben autók, lovasok, töltényes kocsik robotgok a frontra és vissza. Szóval az egyik leghatalmasabb galíciai útközvet szemtanúi voltunk. A lovaik befogva; indulásra készen vártuk a parancsot, de reggelre kiderült, hogy az oroszok áttörése nekünk sikerült, mert egy olyan bravuros ellentámadást csinált a német gárdadivízió és a mi jó honvedeink, hogy még az éjjel Stryj-t elfoglaltuk. Így aztán reggel tovább dolgoztunk és gyönyörködtünk a fogolytransportokban, melyek végtelen sorokban jöttek lefelé. Ez nem volt baj, de ebből lett a baj. Ugyanis most már nem akartunk a századtól távol lakni és azért egy „Zelt”-ben rendezkedtünk be. Hogy ez milyen dolog, arról senkinek fogalma nem lehet, aki nem látott ilyet. Olyan forró, hogy iszonyu és a legkisebb eső is átesik rajta. Tegnap délután csunya felhők kerekedtek, hamar elkészültünk az óvintezkedéssel. Leterítettük az ágyakat pokróccal s vártuk mi lesz. Nohát lett is egy olyan felhőszakadás, hogy olyat keveset láttam. Csak úgy dült a sátoron keresztül. Egyszerre csak gyanus moraj és harsogás hallatszik. Kinézünk, hát majd kővé válunk. Jött az árvíz, egy pillanat alatt itt volt, s már is térdig voltunk a piszkos, sárga hullámokban. Hamar felhordtuk dolgainkat a vasuti töltésre, persze hasig vízben gázolva. Nagynehezen megmentettünk mindent. Persze a sátrak, ágyak, asztalok ott maradtak. Igaz ugyan, hogy csak deszkából voltak ezek. Ez remes volt. Hozzá kell venni, hogy ekkor 8 óra este volt, szakadó esőben, koromsötétben. Ezt képzeljétek el. A német pionerek adtak szállást éjjelre és ma reggel 6 órakor marsoltunk Lubjencére. Innen Stryj csak 15 km-re van. Holnap odalovagolok és holnapután visszamegyünk Skoleba. Ott van még egy kis dolgunk és aztán valószínűleg csatlakozunk a Feldbahnhoz. Itt az iskolában lakunk. Előttünk német repülőisztek laktak itt. Ezek pompásan éltek. Csupa ezüst servicek, pezsgők, szóval minden jó. Hanem hagytak itt valamit. Összerakható keresztetekt névtáblával. Arra az esetre, ha az egyik lezuhan, hogy kéznél legyen...

Itt gyönyörű eredményeket értünk el. Szepen haladunk előre. Csak folyton így legyen. Tegnap az egyik repülő tiszt, mikor haza jött, elmondta, hogy az oroszok olyan bolondul futnak Lemberg felé, hogy az

üldöző csapataink elvesztették teljesen az érintkezést az ellenséggel. Szóval nem tudunk utánuk szaladni.

A drágaság és a régi jó idők.

Nemcsak a csirke drága, a tojás is az; ötöt adnak két hatosért. A hus is drága, a kenyér is, a lakás is. De mégis kár panaszkodni. A drágasággal ugyanis körülbelül úgy vagyunk, mint az egyszeri ember a piaci légygyel: egyet, — amelyik legszemtelenebb volt — agyonütött és annak az egynek száz jött a temetésére. A mészáros fölemeli a hus árát? Nosza a háziur is fölemeli a házbért, mert drágább a megélhetése. A pék fölemeli a kenyér árát, mert drágább lett a bér. Nem terem lucerna, mint most két éve? Fölemelik a hus árát. Elzárják a szerb határt? Fölemelik a hus árát. Kevés buza termett? Fölemelik a kenyér árát. Sok buza termett, mint az idén? Ismét fölemelik a kenyér árát. És az ár úgy megy fölfelé, mint a borban a gyöngy s bár ezt egyáltalában nem teszi jól; az az ár, amelyik egyszer már fönt van, többé le nem száll.

Hogy a hus, meg a kenyér árát fölemelik, azt megtudják magyarázni a pékek és a mészárosok. De mit akarnak a tojástól? A tojásnak csakugyan nem árt, hogy volt-e eső s termett-e lucerna. A kakas elvégzi a maga kötelességét s a tyukot igazán nem lehet egy kalap alá fogni a magyar anyákkal, akikről már a haza bölcse megmondta, hogy egy esztendőben csak egyszer szülnék.

De hát ki tehet róla? A tojás drágul, mint a házbér; már csak négyet adnak két hatosért. Ezekben a szomorú időkben igazán nem csoda, ha az ember visszasírja azokat a bizonyos „régii jó időket”, amikor állítólag sokkal olcsóbban éltek az emberek és sokkal több húst ettek. Persze, a régiek könnyen beszéltek. A vármegye közgyűlése az 1658. évi LXXI. törvény alapján minden esztendőben megszabta az árakat és nem volt drágaság. A főváros levéltárában kezembe akadt egy ilyen árszabás, amelyet 1812. december 12-én állapított meg Pest-, Pilis- és Soltvármegye generális kongregációja. A vendéglői ételek árát például a következőképpen szabja meg az érdekes szabályzat LXVII. fejezete:

1. Egy adag leves 2 kr.
2. Egy adag marhahus hozzávalóval 6 kr.
3. Egy adag főzelék 7 kr.
4. Becsinált 10 kr.
5. Tészta 10 kr.
6. Marha- vagy vesepecsenye 6 kr.
7. Sertéshus 10 kr.
8. Csirkepecsenye 10 kr.
9. Liba-, vagy kacsapccsenye 10 kr.
10. Pulykapccsenye 15 kr.
11. Sült hal 15 kr.

(Megjegyzés. Minden egyes terítékhez salátát is tartozik adni a vendéglős.)

12. Ha több személyből álló társaság eszik, három tál étel ára 12 kr.

13. Ha a három tál étel közt pecsenye is szerepel, akkor minden személy fizet 10 kr.-t.

14. Hat tál ételért, melybe a bor s a kenyér nincs beleszámítva, minden személy fizet 36 kr.-t.

Pápaszem.

Mindentféle fehérhimzést

madeira- és Richelieu-himzéseket, monogrammozásokat, gomblyukázásokat jutányos áron készít

MERSITS ERZSI Kossuth Lajos-u. 22.

HIREK.

Dr. Darányi Ignác kiténtetése. A király dr. Darányi Ignác belső titkos tanácsosnak, kerületünk országgyűlési képviselőjének, a Vörös-Kereszt Egyesületnél szerzett érdemeiért a Vörös Kereszt I. osztályu érdemjelvényét, a hadiékítménnyel, díjmentesen adományozta. A legfelsőbb helyről jött kiténtetés alkalmából kerületünk képviselőjét, a választókertület és Tapolczavidéki Gazdakör nevében Forster Elek elnök, meleg hangu táviratban üdvözölte, amire ugyanolyan meleg hangon köszönte meg dr. Darányi Ignác a figyelmes üdvözléseket.

Községi gyűlés. Tapolcza nagyközség képviselőtestülete — ma — június hó 13-án délelőtt 11 órakor gyűlést tart a következő tárgyakban: 1. Mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. 2. Illetőségi ügyek. 3. Közérőti igénybevett gazdák által adandó előleg, munkások részére adandó térítmény. 4. Tűzoltók kervénye drágasági és korpótlékért. 5. Gyümölcsfeldolgozó gép beszerzése. 6. Sebastyén Mihály és társai kérelme napidíj felemelése iránt. 7. Közgyám lemondása. 8. „Erzsebet-Othton” sorsjegyeinek vétele. 9. Vágóhídi tervezet bemutatása. 10. Fogyasztási adó-szerződés felmondása. 11. Hadikölcson jegyzésében megyei határozat. 12. Bejelentések: lószerszám vétele és hadifoglyok alkalmazása.

Halálozás. Leposa Ferenc posta- és távirat-főtiszt, a tapolczai postahivatal főnöke, hosszas szenvedés után Budapesten 50 éves korában meghalt. Már mintegy éve látszottak rajta a betegség tünetei, állapota csak súlyosbodott s így halála valóságos megváltás volt reá nézve. A megboldogult csak két éve, hogy a helybeli postahivatal vezetését átvette s míg betegsége nem mutatkozott, a hivatal buzgó vezető tisztviselője és a társadalom közkedvelt tagja volt.

A második hadikölcsonre vonatkozólag kaptuk a következő értesítéseket: *A Tapolczai Takarékpénztár Részvénytársaság* az ügyfelei a II-ik hadikölcsonból 244.750 koronát jegyeztek, ami tekintettel az első hadikölcson alkalmával bejelentett 387.000 koronára, elég szép eredménynek mondható, minthogy így a két kölcsonból az intézet végeredményben 631.750 korona jegyzést továbbított. A kimutatott összeget egyesületek, testületek, gazdák, iparosok és kereskedők megfelelő arányban jegyezték. — *A Tapolczavidéki Gazdasági Takarékpénztár:* A II-ik hadikölcsonre való jegyzésből környékünk kisgazdái is kivettek a részüket. Az intézetnél 123.000 koronát kitevő összes jegyzésből 63.000 koronát a kisgazdák jegyezték és csak 35.000 koronát a nagyobb tőkesek. Az intézet saját jegyzése 25.000 korona.

Nyilvános köszönet. A Vörös-Kereszt Egyesület tapolczai fiókja által ápolat sebesült katonáknak *Hirsch József* ur huszt és *Neményi Géza* ur vörösbort volt szives adományozni. A kegyes adakozóknak ezuton mond halás köszönetet

az Elnökség.

Gálíchiány. Bortermelő vidékünk gazdái legjobban érzik a gálíchiányt, amelynek pótlására a Tapolczavidéki Gazdakör minden alkalmat felhasznál, sőt mint mult számunkban jeleztük távirati kervénnyel fordult a hiány pótlása ügyében a földmívelésügyi kormányhoz, aminek eddigi eredménye, hogy a legégetőbb szükséglet kielégítése céljából a Tapolczán rekvirált gálícból 15 métermázsát oldott fel, továbbá egy budapesti cég utján 25 métermázsát küldet, ez utóbbi a napokban érkezik meg, — hogy részben a körjegyzőségek utján, részben a gálícot előre nem jegyzett gazdaköri tagok első gálícszükségletét fedezze, — de a további szükséglet fedezhetése céljából, mert hiszen még nagy mennyiségű gálíca van vidékünknek szükségére, újabb kervénnyel járult a földmívelésügyi miniszterhez. Meg kell még ugy a gazdaközönség, mint a kereskedők érdekeiben

jegyeznünk, hogy az április 29-ike után a külföldről behozott, vagy a belföldön előállított kétkő nem képezi rekvizíció tárgyát, arra a maximális ár nem szól, szabadforgalom tárgyát képezi és így az ilyen árban az üzletet semmi sem akadályozza. A kereslet igen nagy, az árak szilárdak. Nagy tételekben 260 K. körüli árat fizetnek, kisebb mennyiségek vételénél pedig ma 265—270 K. a nagybani ára ennek a cikknek. A most kiosztandó galic ára 180 K kilogrammonként.

A zöldhítelre vonatkozólag hozzuk a következő értesítést: A magyar kir. postakaraképképzőintézet megállapodásunk értelmében tudatjuk a t. gazdaközönsséggel, miszerint az 1761—1915. M. E. számú rendelet értelmében, intézeteink meghatalmazást nyertek arra nézve, hogy azoknak a gazdáknak, akiknek a folyó évi gabonatermesre előlegre van szükségük, folyó évi július hó 25-ig, négy havi lejáratú váltó alapján — s jelenlegi bankkamatláb alapul vétele mellett — költség és jutalékmentesen 6 $\frac{1}{2}$ % kamatlábbal előleget folyósítsunk, még pedig 100 kilonként buzára 20 koronát, árpára, rozsra, zabra, repcére 15 koronát. Bővebb felvilágosítással készséggel szolgálunk.

Tapolczi Takarékpénztár Részvénytársaság.

Balatonmelléki Takarékpénztár Részvénytársaság.

Football-mérkőzés. Ma délután öt órakor mérkőznek a halápi-uti pályán a tapolczi sport-egyletek csapatai. A mérkőzés jövedelmét a Vörös-Kereszt tapolczi fiókjának adják és ezért mi is felhívjuk a tisztelt olvasóink jóakarátát a jótékony cél támogatására.

A polgári fiúiskola értesítője. Más években ilyenkor még javába folyt a tanítás az iskolákban. Az idén már e hó elsején bezáródtak a tudás házainak kapui. Mindent kizökkentett a régi kerékvágásból a háború. Erről a háború megváltoztatta iskolai évről ad, gondos történetirással, hű képet az A I pár Mór helyettes igazgató kezébe adta. Tizenöt oldalon át a tanév történetét olvassuk. Megtudjuk, hogy mily körülmények között, mily sok akadályt leküzdve, sok nehézséggel megbirkózva vált csak lehetővé, hogy az iskola megfelelhessen hivatásának. A tanulók megnagyobbodott száma mellett, megkisebbedett tanári kar: Kollányi Ödön igazgató, Buday Lajos tanár katonának, Dr. Schönwald Károly szabadságon van. Az itthonmaradt tanárok szabadidejüket feladva, helyettesítik őket. Ebből a helyettesítésből kiveszik részüket még Felkl Viktor, Szabó Sándor, Kiss István káplánok és Vázsonyi Izidor tanító is. A jelentésből minduntalan kitűnik, hogy mennyire átjárta a háború levegője az iskolákat is. A tanulók gondolatát a háború eseményei kötik le. Az otthonról nem lehet elválasztani a gyermeket, az otthon pedig a háború száz és száz fájdalmatól van telítve. De maga az iskola is kapcsolatot teremt a háború és a tanulói világ között. Het zsák földszederfalevelet gyűjtöttek a harcoló katonáknak; a katonák karácsonyára gyűjtést inditának és 154 koronát szednek össze; résztvett a fém tárgyak összegyűjtésében is az ifjuság. De adott katonát is az iskola. Nevelt hősokeket, kik meg tudták halni a hazáért: Fodor György és Vázsonyi József zászlósok, Rác Géza önkéntes káplár, Fekete Lajos szakaszvezető, Rosenberg Jenő, Steiner Imre és ki tudja, hogy az iskola tanítványai közül kik pihentek el örökre a harcok mezején? És mily sokan harcolnak azok, kik az iskola falai között tanulták szeretni a hazát! — Természetesen az iskolai ünnepek is a háború hangulatától voltak áthatva. Az ünnepegekről annak idején már megemlékeztünk. Hisz ezek levetették magukról az iskolai ünnepeket szük keretét és valóságos matinéé számba mennek. — Most már néhány szóval megemlékezzünk a tanulókról is. Az idén már tanulták a kertészetet is. Birkás Gáspár, az állami kertészeti telep vezetője tanította elméletben kétosztályonként 1—1 órában és gyakorlatban heti 2—2 órában. Egyelőre a kertészet csak rendkívüli tantárgy, de azért mi nagy eredményeket várunk tőle. A tanulók osztályonként hozott névsorából

látjuk, hogy az első osztályban 42, a másodikban 31, a harmadikban 33, a negyedikben 28 tanuló volt. Tehát elég népes volt az iskola. Jeles eredménnyel végezték az évet: elsőosztályból Szegletes Ferenc; másodikból Kemény Ernő, Tóth Pál, Varga Bálint; a harmadikból Asbolt Imre, Csik Ferenc, Galambos János, Grünberger Andor, Pacsi József; negyedikből Bárka József, Blum Tivadar, Greiner Mór, Halász Béla, Horváth Lajos, Kertész József, Tóth János, Weisz Ferenc.

Hadifoglyok. Mikor meglátja az ember a hadifoglyokat, azt gondolja: a háború nem más, mint az idegenforgalom egy sajátos módja. Tényleg: soha annyi orosz nálunk nem járt, mint mostanában; persze, mint hadifogoly. Összevissza olyan vándorlása van az embereknek, ami háború nélkül sohasem történt volna meg. Kilencven „idegen”: orosz hadifoglyok jött Tapolczára és vagy harminc szerbet láttunk átvonulni. Kérték őket okos emberek tanácsára, hogy a harcban lévő véreink helyett segítsenek dolgozni, földet művelni, élelmet teremteni. Orosz foglyokat kaptunk és szerbetek is láttunk és az első pillanatban, hogy rájuk néztünk, azt gondoltuk: ni, ezek is csak olyan emberek, mint mi. Az egyik szép, a másik csunya, az egyik dalás, a másik tömzsi, de mindegyik ember: jó lelkű és rossz lelkű. És ha valaki közülünk nem akarta ezt mindjárt átérzeni s azt mondta: ez az a csunya ellenség, agyon kell őket verni, — akkor elkezdődtek a magyarázások, hogy szegények ezek már nem ellenségek, ezek most már csak emberek... Még mindig régi a világ. A világ mozgása régebben háborúk által történt. De most, mikor rendes posta-, személyszállító hajók és szabad költözködési jog, — most már igazán örökre használaton kívül lehetne helyezni az „idegenforgalom” osdi veres eszközét.

Szólóink és gabonáink a kedvező időjárás mellett igen szépen fejlődtek; jöhetnek az utóbbi forró napok időjárása, ami meszes tartalmu talajunkon a gabonaműveken és kerti veteményeinken érezteti hatását. Szólóinkra azonban a meleg időjárás kedvező, mert a peronoszpóra fellépését, illetőleg továbbterjedését megakadályozza, ami az idei gáliscsükkös körülmények között mintegy segítségére jön a gazdáknak. A peronoszpóra fellépéséről alig kapunk hírt, csak szorványosan igen kis mértékben. A gabonaművekre, kápos és kerti növényekre bizony kívánatos volna egy kevés csapadék, — ami után valóban jó gazdasági évet remélhetnek.

A Balaton melyik fűrdőjébe menjünk? Olvastuk, hogy a déli vasut új kedvező menetrend szerint járát a somogyi parton fűrdővonatokat. Sajnos, nélkülözzük a Máv. hasonló rendelkezését a balatoni vasuton. A mostani menetrend lehetetlenné teszi, hogy a közönség a közeli balatoni vasut mellett lévő fűrdőket látogathassa. Igazán csak az egy *Balatongyörökre* van jó összeköttetésünk, ahova ki lehet menni délután fél két órakor és 5 órakor és vissza lehet jönni 5 és este 9 órakor.

Gépirói állásra a zalaegerszegi kir. ügyészségnél azonnal alkalmazást nyerhet egy férfi, vagy nődjnok. Csupán olyanok jelentkezzenek, akik a gépirásban teljes gyakorlatlall rendelkeznek. Zalaegerszeg 1915. június hó 11. Dr. Szász Gerő kir. ügyész.

Gyógyhely

Rohitsch-savanyúvízforrás

Délivasutállomás Steier.

Modern egészségügyi berendezések.
Különösen alkalmas lábbadozó harcosoknak.
Kitűnő eredménnyel gyógyít gyomor- és bélbajokat, érelmeszesedést és neurasthéniaft.

Orthopädiái gyógymódok.

— Idény: április-október. —

Prospektust kívánatra küld a fűrdőigazgatóság.

Esett a szarvasmarha ára. Az utóbbi vásárokon hallatlan magas árakon keltek el a szarvasmarhák. A hirtelen történt áremelkedésnek gazdasági oka alig volt, az igazi okot máshol kellett tehát keresni. És csakhamar reájöttek, dicséretére legyen Nagykánizsa ez ügyben illetékes hatóságának, hogy a szarvasmarha magas árát az ugynevezett zúgkupeczek okozták, akik egyes gazdáknál összevásárolt marhákat hajtottak fel a vásárokra, mintegy monopolizálva a marhakereskedést. Nem csoda tehát, ha így a marha ára napról-napra emelkedett. Ezen okulva a nagykánizsai hatóság megszüntette a zúgkupeckeket. Talán ez riasztotta el vidékünkön az ilyen üzérkedést, habár tudomásunk szerint hasonló intézkedések nálunk nem történtek, mert mint halljuk a legutóbbi vásárokon a marha ára tetemesen leszállott. Csak olyan későn ne ébrednénk mi a szükséges intézkedések megtételére.

A huskérés országos rendezése. Ujból megerősítést nyert az a hír, hogy a kormány rövidesen szabályozni fogja országosan a huskérést. A kivétel erős korlátozás alá veszik és a husarakat szabályozzák. A terv szerint az az elv lesz irányadó, hogy a lakosság arányosan részesüljön husban. A husfogyasztás korlátozása, illetőleg a huspazarlás megakadályozása érdekében pedig a hétnek csak bizonyos napjain lesz vágás. Végül megállapítják az egyes családok által megszerezhető hus mennyiségét is.

Orosz halászok a Balatonon. Keszthelyről írják: A Balatoni Halászati Részvénytársaság a június 15-én megnyíló halászati sikere érdekében érintkezésbe lépett a hadügyminiszteriummal s arra kérte, hogy a bevonult halászokat orosz hadifoglyokkal pótolhassa. A miniszterium méltányolva a társaság kérését, kijelentette, hogy hajlandó a jelzett célra orosz foglyokat engedélyezni, akik között bizonyára sok halász is akad. Az orosz halászok — mintegy százan vagy százötvenen — június 13-án fognak Keszthelyre megérkezni s minden 10 ember mellett lesz egy ör.

Nőnevelő-intézeti felvétel. A pápai református nőnevelő-intézet (tanítóképző-intézet és polgári leányiskola) internátusába június hó 25-ig lehet felvételért folyamodni. Az internátusi ellátás teljes díja 600 K., félkedvezményes díj 500 K., egész kedvezményes díj 450 K. Félkedvezményes helyre szegénysorsu református növendékek, egész kedvezményesre kizárólag dunántúli ref. egyházkerületbeli lelkész- és tanító-leányok vétetnek fel. Jeles előmeneteli tanulók tandíjelengedésben és különböző ösztön-, illetve jutalomdíjban részesülhetnek. A 1. születési, 2. iskolai és (tanítóképzőbe jelentkezőnél) 3. „a tanulói pályára alkalmas” jelzéssel ellátott hatósági orvosi bizonyítvánnyal felszerelt kérvények a nt. és tek. főiskolai igazgatótanácshoz intézendők s az intézet igazgató-ságához Pápára küldendők.

Szigligeti ember levele a háborúból. Így ír Szabó József 21. honvéd Pollák Adolfnak, volt gazdájának: „Kedves tekintetes ur és kedves Nagysága, fogadják szívesen a messze távolból küldött soraimat. Tudatom velük, hogy 19-étől fogva harcban vagyok és csoda, hogy meg élek, mert most vannak igazi harcok; bizony üldözzük a muszkát, ahogy csak lehet, roham roham után megy, de csak éjjel. Világhírű tűzereink segítségével sok kárt okozunk hangyasokaságu soraikban. Csak az egy kicsit furcsa volt, hogy románok között vagyok, mert azok nem magyarok. Engem úgy is az isteni gondviselés őriz meg, mert visszaretenthetetlen bátorsággal megyek előre, vitézül viselem magamat, mert úgy is mindegy itt, ha félek, vagy nem!”

Eladó tenyészbikák.

Virus Vince szepezdi
földbirtokosnál 2 drb 1 $\frac{3}{4}$
éves fajtisza simmen-
tháli tenyészbika eladó.

KÖZSÉGHAZABÓL.

409—915. sz.

Hirdetmények.

Közhirre tétetik, hogy a község által kérelmezett 90 hadifogoly megérkezett; — ezekből 10-es csoportban adunk ki gazdasági munkára; — az ebbeli igény hetenkint kétszer jelentendő be Komjáti Lajos községgazdánál, még pedig vasárnap reggel 8—10 óráig a városházán és szerdán reggel 5—6 óráig a lakásán; igénybevételkor fejenként és naponként 1 kor. fizetendő be ovadéknak, élelmezni a munkaadó tartozik, ezért azonban 1 k. 80 fillér megfizettetik fejenként és naponként; szeszes italt a foglyoknak, vagy az örnek adni nem szabad.

Tapolcza, 1915. évi jun. hó 11.

Horváth Jenő
főjegyző.

1551—1915.

A nagy melegek, szárazság, valamint a szénahordás, aratás és takarodás idejére a község előjárósága ismételten felhívja a lakosságot a tűzrendészeti szabályok pontos és szigorú betartására. Nevezetesen:

1. Nem szabad a község belterületén takarmányt, szalmát vagy egyéb száraz terményeket nagyobb mennyiségben felhalmozni.

2. Nyílt tűzhelyeken a tűz este eloltandó és a parázs letakarandó.

3. Szalma, széna és egyéb gyúlékony anyag konyhaajtókhoz közel, valamint nagyobb mennyiségben padlásokon össze nem rakható.

4. Szerükön, padláson, pajtában, félszerekben, istállókban és gyúlékony anyagokat tartalmazó más helyeken nyitott tűzzel, lámpával járni és dohányozni tilos.

5. Gyufát mindenki oly helyre tartozik tenni, hogy ahhoz gyermek hozzá ne férhessen. Szerükön, pajtában és padláson gyufát gyújtani tilos.

6. Minden háztulajdonos köteles házában megfelelő mennyiségű vizet készen tartani és oltáshoz megfelelő létrát, pemetet és csákyát beszerezni.

7. Tűzvész esetén tartozik minden munkabíró egyén a tűz oltásában segíteni, fogatával felszólítás nélkül is vizet hordani.

Aki ezen rendelkezések ellen vét, kihágást követ el és szigorú büntetés alá esik.

Tapolcza, 1915. évi június hó 12.

Az előjáróság.

Mindennemű
nádszék és kerti butorfonást
elvéve
WOLFF NÁNDOR kosárfonó
Tapolcza, Kereszt-utca 8.

ÉRTESÍTÉS.

A n. é. község szíves tudomására hozom, hogy szörmével behuzott és szövet női- és férfiruhákat

moly elleni gondozásra

elfogadok. — Árak:

Déz bunda	6.—	K
Bundás téli kabát	6.—	„
Börgalléros téli kabát	5.—	„
Szövet téli kabát	4.—	„
Téli szövetöltönyök	4.—	„
Női boá (nyakvédő)	3.—	„

Átadást eszközölni lehet mindennap délután 2 órától 4 óráig. — Díjazás fele átadáskor, fele átvételkor fizetendő.

Kiváló tisztelettel

KONCZ JÓZSEF szabómester
TAPOLCZA.

HIRSCH JÓZSEF

hentesüzlete és füstölője
TAPOLCZA, főtér.
Telefonszám 96.

Állandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus,
füstölt szalonna és szalámiból.

Friss sertéshus, elsőrendű
sertészsir-báj és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg
felvágottak. :-:

Naponta saját készítésű
friss virsli, kalbász, berlini és
szafaládé. :-:

Legolcsóbb napi árak!

PERMETEZZÜNK

törv. védett és éveken át sikerrel használt

legjobb rézgálicos „PERMOL” permetezőszerszettel.

A „PERMOL” kiválóan alkalmas PERONOSPORA, szőlőmoly, vértetű, valamint az összes növényi rovarok és betegségek ellen.

A „PERMOL” azonnal feloldódik, mérégmentes, szagtalan, leveleket nem perzseli, gyorsan szárad.

Kitünő referenciák, számos elismerő levél igazolja a „PERMOL” használhatóságát.

Ovakodjunk az utánzatoktól!

Csak akkor valódi, ha a „PERMOL” szó a plombán és dobozokon rajta van.

Egyedárusító TAPOLCZA és VIDÉKE részére:

KASZÁS SOMA fűszer- és gyarmatárkereskedő.

Nyomatott Lówy B. gyorsajtóján, Tapolczán.

:: UJ VASUTI ::
MENETREND

OLASZ

FRANCIA

OROSZ

SZERB

TÖRÖK

HARCTEREK

TÉRKÉPEI

kaphatók:

LÓWY B. KÖNYVKERESKEDESEBEN,
Tapolczán.

T A

FELE

Előfizetési ár: Egész évre
negyedévre 2 kor

Ellopták az örd
S bármennyit ké
Hát kezébe vette
Remélve, hogy r
Bejárta a földet,
Benézett sok há
Elkoptatott talár
De vége csak az

Járt tul a nagy
Hova másnak lá
Egyszer már azt
Mikor Tiber par
Honnét most ol
Mire más nem
Be is ment hát
Egyenest a trón
Ne remegj, ne s
Sőt még azt se
Honnán s hogy
Elég tudnod, ho
S fő, hogy olasz
Becsületes népe
De nem ezért j
Hogy elveszett

„Tripolisz.” Azt
Hagyjuk azt, de
„Van sok apró,
Amit bizony al
Nem is voltam
Az önzés — es
Nagyon bánom
Hogyha rosszul
„Ah az a leguj
Melyet megérte
Tudd meg hát
Akinek bünei v
Ilyent mégse te
Hozzad képest
Apádat orgyilo
S te orgyilkos
Örülök, hogy l
El kéne pusztu
Gyalázatos ki
De te bérért a
Tudod-e a mo
Te már elvetet

Dicsőségről ne
Az nem emelk
És mivel küzd
Briganti serege
Eszét vesztve
Irháját féltve,

Láttál-e már f
Midőn prédasz
Vagy láttál-e
Mikor a kikop
E rut bestiákb
De — jegyezd
Ördög vagyok
Gyönyörűség
De az a hitsz
Az gyalázatos
Szivemből ört
De téged hits

És tudsz-e me
Ezt mondja m